

การพัฒนาและหาคุณภาพแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
DEVELOPMENT AND VALIDITY TESTING OF STUDY RESPONSIBLE BEHAVIOR
MEASUREMENT OF UNDERGRADUATE STUDENTS

กมลภัช ลือกุลภาวพงษ์^{1*}, สิริมา ทองอนสี¹, อารีรัตน์ โมรา¹, ศุจีภรณ์ รุจิรมณี¹

ปิยะมาศ รักษากิจ¹, อัจฉรา คงเย็น¹ และธวัชชัย ศรีพรงาม²

Kullaphach Luekullaphawong^{1*}, Sirima Thongons¹, Areerat Mora¹, Sujeeporn Rujiramanee¹,

Piyamad Raksakit¹, Autchara Kongyen¹ and Thawatchai Sriporngam²

Oral

89

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึง 4 ในเขตจังหวัดสงขลา จำนวน 124 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น โดยการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม หาคุณภาพเครื่องมือวัดด้วยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่รวมข้อนั้น และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค

ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตจังหวัดสงขลา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน อยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 และ 2) ผลการหาคุณภาพของแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตจังหวัดสงขลา พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 2.494 - 15.135 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่รวมข้อนั้น ระหว่าง .230 - .775 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแต่ละตัวแปร คือ ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างรับผิดชอบ เท่ากับ .874 ตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนรู้แบบรับผิดชอบ เท่ากับ .914 ตัวแปรความเครียดในการเรียน เท่ากับ .748 ตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน เท่ากับ .821 ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง เท่ากับ .898 ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เท่ากับ .844 และตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เท่ากับ .873 ซึ่งแต่ละตัวแปรเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ: การหาคุณภาพแบบวัด, พฤติกรรมการเรียนรู้แบบรับผิดชอบ

Abstract

The purpose of this research was to test the validity of a responsible learning behavior scale of the undergraduate students. The sample consisted of 124 undergraduate students year 1 - 4 in Songkla

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² ดร., อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

* Corresponding author, E-mail: kaonida@yahoo.com

การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 1

“มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : พลังปัญญาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” • “Wisdom Power For Sustainable Development”

province. They were obtained without probability sampling but using convenience sampling from all students. The instrument was the responsible learning behavior test developed by the researchers and validated by 3 experts. The statistics included: Item-Objective Congruence Index (IOC), Item Discrimination, Item - Total Correlation and Cronbach's Alpha coefficient.

The results showed that:

1. The responsible learning behavior test had Item-Objective Congruence Index (IOC) based on 3 experts' judgment between 0.66-1.00.

2. The Item Discrimination was based on criteria range 12.494 - 15.135. The Item-Total Correlation was between .230 - .775 and the reliability of each variables included: the responsible learning behavior was .874, the positive attitude toward responsible learning behavior was .914, the stress in learning was .748, to see the modeling of a friend was .821, social support from peers was .898, self-control was 844 and achievement motivation was .873. All these variables have met the criteria.

Keyword: Validity Testing, Study Responsible Behavior

1. บทนำ

การทำวิจัยที่ประสบความสำเร็จและให้เกิดความน่าเชื่อมั่นในผลการวิจัยนั้น ผู้วิจัยจะต้องอาศัยเครื่องมือการวัดตัวแปรที่มีคุณภาพและมาตรฐานสูง ซึ่งการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและได้รับการยอมรับจากนักวิชาการไทยและต่างประเทศ คือ 1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) 2) การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) 3) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่รวมข้อนั้น (Item-Total Correlation) และ 4) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) เพื่อแสดงให้เห็นว่าแบบวัดที่ผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์หาคุณภาพ และผ่านการตรวจสอบอย่างเคร่งครัดสามารถนำไปใช้ได้อย่างมั่นใจ

ดังนั้นในบทความวิจัยนี้จึงนำเสนอการหาคุณภาพแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อแสดงให้เห็นว่าแบบวัดการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่สร้างขึ้นเอง นำมาจากผู้อื่น และปรับปรุงมาจากผู้อื่น แล้วทำการหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อให้เหมาะสมการวิจัยนี้ เป็นแบบวัดที่ผ่านการตรวจสอบอย่างเคร่งครัดตามมาตรฐานทางวิชาการที่เข้มงวดทันสมัย และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมั่นใจต่อไปในอนาคต และนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำวิจัยเพื่อแสวงหาปัจจัยเชิงสาเหตุต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non probability Sampling) โดยการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) (Gravetter & Forzano, 2012) จากนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และเมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ปรากฏว่าข้อมูลที่เก็บได้และมีความสมบูรณ์นั้นรวมทั้งสิ้น 124 ตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Scales) ซึ่งใช้กันอย่างกว้างขวางในสาขาวิชาต่าง ๆ (ดวงเดือน พันธุนาวิน, 2550) สำหรับในงานวิจัยนี้ประกอบไปด้วยแบบวัดทั้งหมด 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษา 2) แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษา 3) แบบวัดความเครียดในการเรียน 4) แบบวัดการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน 5) แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง 6) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ 7) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในงานวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดทั้งที่สร้างขึ้นเอง นำมาจากผู้อื่น และปรับปรุงมาจากผู้อื่น แล้วทำการหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อให้เหมาะสมการวิจัย ดังนี้

3.3.1 การตรวจสอบความตรง (Validity) คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบวัด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ ดร. เสาวณี ทับเพชร ดร.เกรียงศักดิ์ รัฐกุล และ ดร.ธัมมัญญิตตา อยู่เจริญ

พิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้นดัชนีที่ใช้แสดงค่าความสอดคล้องเรียกว่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index-IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญต้องประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับคือ

- ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้อง กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด
- ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้อง กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด
- ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้อง กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด

หลังจากนั้นนำผลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกัน เพื่อคำนวณจากดัชนีความสอดคล้องฯ ซึ่งมีสูตรคำนวณดังนี้ (Rovinelli & Hambleton, 1977)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

- $\sum R$ = ผลรวมของคะแนนตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม
- n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ในการหาค่าความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามการวัดตัวแปรที่กำหนด (สุวิมล ติรภานันท์, 2548)

- 1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความตรงผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Try - out)
- 2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ไม่ผ่านเกณฑ์ต้องปรับปรุงแก้ไข

3.3.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) หลังจากคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบความตรง (Validity) แล้วนั้น คณะผู้วิจัยจึงทำการทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Try-out) จำนวน 124 ชุด แล้วทำการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination หรือ D index หรือ ค่า t) เป็นการแสดงค่าความสามารถว่า ข้อความหรือประโยคนั้น ๆ สามารถจำแนกผู้ที่มีคุณลักษณะที่ต้องการวัดมากออกจากผู้ที่มีคุณลักษณะนั้นน้อยได้ (Murphy & Davidshofer, 1994) โดยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ พิจารณาจากตารางค่า t จำนวนตัวอย่างควรใช้ในการหาค่า t นี้ อย่างน้อย 100 คน (ดุจเดือน พันธมนาวิน, 2551) ซึ่งค่า t ที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 1.79 หรือมากกว่า 2.00 ขึ้นไป จะเป็นค่าที่มีนัยสำคัญ สามารถยอมรับได้ว่าจำแนกได้

3.3.3 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนของแบบวัดที่ไม่รวมข้อนั้น (Item-Total Correlation) เป็นการตรวจสอบว่าข้อความหรือประโยคแต่ละข้อมีการวัดในมิติ ด้าน หรือประเด็น เป็นไปในทางเดียวกันกับประโยคทั้งหมดในแบบวัดนั้นหรือไม่ (Murphy & Davidshofer, 1994) โดยคำนวณอยู่ในรูปของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หรือ ค่า r ที่มีค่าระหว่าง $-1 \leq 0 \leq 1$ โดยข้อที่มีค่าเป็นบวกและมีค่าเข้าใกล้ 1 ยิ่งแสดงว่า ข้อนั้นมีการวัดในมิติ ด้าน หรือประเด็นเดียวกับข้อความอื่น ๆ โดยรวมในแบบวัดนั้น โดยทั่วไปแล้ว ค่า r ควรมีค่าอย่างน้อย 0.2 ขึ้นไป จึงจะยอมรับได้

3.3.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นการตรวจสอบโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้วัดค่าความเที่ยงที่กว้างขวางมากที่สุดวิธีหนึ่ง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ควรมีค่าในระดับ .70 ขึ้นไป (Hair et al., 2006)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลคณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยเก็บกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

4. สรุปผลการวิจัย

ในการหาคุณภาพเบื้องต้นของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยเรื่องตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ประกอบไปด้วยแบบวัดทั้งหมด 7 ตัวแปร ทำการทดสอบหาคุณภาพแบบวัดกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 124 ตัวอย่าง เพื่อให้ได้แบบวัดที่มีความเหมาะสมกับงานวิจัยนี้ ด้วยการทดสอบคุณภาพคือ 1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) 2) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่รวมข้อนั้น (Item-Total Correlation) และ 4) ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) เพื่อแสดงให้เห็นว่าแบบวัดพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นแบบวัดที่ผ่านการตรวจสอบอย่างเคร่งครัดตามมาตรฐานทางวิชาการที่เข้มงวด และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมั่นใจต่อไป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ตัวแปร	จำนวนข้อ ตั้งต้น	จำนวนข้อ ที่ผ่านเกณฑ์	ค่าพิสัย IOC
1. พฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ	15	13	0.66 – 1.00
2. ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ	25	24	0.66 – 1.00
3. ความเครียดในการเรียน	15	13	0.66 – 1.00
4. การเห็นแบบอย่างจากเพื่อน	15	12	0.66 – 1.00
5. การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง	15	15	0.66 – 1.00
6. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	15	13	0.66 – 1.00
7. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	15	10	0.66 – 1.00

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า จากข้อคำถามทั้งหมด 115 คำถาม ใน 7 ตัวแปร มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 100 ข้อ โดยตัวแปรที่มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์มากที่สุด ได้แก่ ตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ 24 ข้อ ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ 15 ข้อ ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ ตัวแปรความเครียดในการเรียน และตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ เท่ากันที่ตัวแปรละ 13 ข้อคำถาม ตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ เท่ากันที่ตัวแปรละ 12 ข้อ และตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ เท่ากันที่ตัวแปรละ 10 ข้อคำถาม ซึ่งข้อคำถามทุกตัวแปรมีค่าพิสัย (IOC) ระหว่าง 0.66 – 1.00 เท่ากันในทุกตัวแปร

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination)

ตัวแปร	จำนวนข้อ ตั้งต้น	จำนวนข้อ ที่ผ่านเกณฑ์	ค่าพิสัย t
1. พฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ	13	13	4.434 – 8.792
2. ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ	24	23	2.494 – 9.310
3. ความเครียดในการเรียน	13	12	3.081 – 6.410
4. การเห็นแบบอย่างจากเพื่อน	12	12	4.910 – 9.812
5. การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง	15	15	4.739 – 15.135
6. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	13	11	3.770 – 11.283
7. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	10	10	6.351 – 13.387

Oral
94

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า จากข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 100 ข้อ ข้างต้นจากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เมื่อนำมาตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 96 ข้อ โดยตัวแปรที่มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์มากที่สุดได้แก่ ตัวแปรทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ มีข้อที่ผ่านเกณฑ์ 23 ข้อ ค่าพิสัย (t) ระหว่าง 2.494 – 9.310 รองลงมาได้แก่ ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง มีข้อที่ผ่านเกณฑ์ 15 ข้อ ค่าพิสัย (t) ระหว่าง 4.739 – 15.135 ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ มีข้อที่ผ่านเกณฑ์ 13 ข้อ ค่าพิสัย (t) ระหว่าง 4.434 – 8.792 ตัวแปรความเครียดในการเรียน มีข้อที่ผ่านเกณฑ์ 12 ข้อ ค่าพิสัย (t) ระหว่าง 3.081 – 6.410 ตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน มีข้อที่ผ่านเกณฑ์ 12 ข้อ ค่าพิสัย (t) ระหว่าง 4.910 – 9.812 ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีข้อที่ผ่านเกณฑ์ 11 ข้อ ค่าพิสัย (t) ระหว่าง 3.770 – 11.283 และตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ 10 ข้อ เท่ากัน มีค่าพิสัย (t) ระหว่าง 6.351 – 13.387

ตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่รวมข้อนั้น (Item-Total Correlation)

ตัวแปร	จำนวนข้อ ตั้งต้น	จำนวนข้อ ที่ผ่านเกณฑ์	ค่าพิสัย r
1. พฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ	13	13	.230 - .691
2. ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ	23	23	.295 - .733
3. ความเครียดในการเรียน	12	11	.247 - .579
4. การเห็นแบบอย่างจากเพื่อน	12	12	.432 - .711
5. การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง	15	15	.265 - .775
6. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	11	11	.244 - .695
7. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	10	10	.360 - .757

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า จากการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่รวมข้อนั้น (Item-Total Correlation) จากจำนวนข้อตั้งต้น 96 ข้อ มีจำนวนข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 95 ข้อ มีค่าพิสัย (r)

ดังนี้ ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ ระหว่าง .230 - .691 ตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ ระหว่าง .295 - .733 ตัวแปรความเครียดในการเรียน ระหว่าง .247 - .579 ตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน ระหว่าง .432 - .711 ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง ระหว่าง .265 - .775 ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ระหว่าง .244 - .695 และตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่าง .360 - .757

ตารางที่ 4 ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability)

ตัวแปร	จำนวนข้อ ตั้งต้น	จำนวนข้อ ที่ผ่านเกณฑ์	ค่าพิสัย α
1. พฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ	13	13	.874
2. ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ	23	23	.914
3. ความเครียดในการเรียน	11	11	.748
4. การเห็นแบบอย่างจากเพื่อน	12	12	.821
5. การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง	15	15	.898
6. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	11	11	.844
7. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	10	10	.873

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) แยกแต่ละตัวแปรที่มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุดได้แก่ ตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ เท่ากับ .914 ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง เท่ากับ .898 ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ เท่ากับ .874 ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เท่ากับ .873 ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เท่ากับ .844 ตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน เท่ากับ .821 และตัวแปรความเครียดในการเรียน เท่ากับ .748 ตามลำดับ

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษารั้งนี้สามารถอภิปรายผลดังนี้

5.1 การพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จังหวัดสงขลา คณะผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สำหรับในการสร้างแบบวัดเพื่อใช้ประเมินพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งหมด 7 ตัวแปร ได้ข้อคำถามทั้งหมด 115 ข้อ จากนั้นจึงนำข้อคำถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเนื้อหาของแบบวัดว่าสามารถวัดได้ตรงกับพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบหรือไม่ ผลการตรวจสอบพบว่ามีข้อคำถามที่วัดได้ตรงกับการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งหมด 100 ข้อ จากข้อคำถามทั้งหมด 115 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.66 – 1.00

5.2 การหาคุณภาพของแบบวัดพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จังหวัดสงขลา คณะผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด 100 ข้อ มาทำการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) ซึ่งเป็นการแสดงค่าความสามารถว่า ข้อความหรือประโยคนั้น ๆ สามารถจำแนกผู้ที่มีคุณลักษณะที่ต้องการวัดมากออกจากผู้ที่มีคุณลักษณะนั้นน้อยได้ (Murphy & Davidshofer, 1994) โดยค่า

อำนาจจำแนกรายข้อ พิจารณาจากตารางค่า t จำนวนตัวอย่างควรใช้ในการหาค่า t นี้ อย่างน้อย 100 คน (ดูเดือน พันธุม นาริน, 2551) ซึ่งค่า t ที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 1.79 หรือมากกว่า 2.00 ขึ้นไป จะเป็นค่าที่มีนัยสำคัญ สามารถยอมรับได้ว่า จำแนกได้ ในการทดสอบครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่าง 124 คน มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 100 ข้อ มีค่าพิสัย t ระหว่าง 2.494 - 15.135 แสดงให้เห็นว่าแบบวัดมีเกณฑ์อยู่ในระดับสูง สามารถยอมรับได้ จากนั้นคณะผู้วิจัยนำข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์มา ตรวจสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่รวมข้อนั้น (Item-Total Correlation) เพื่อแสดงว่าข้อความหรือประโยคแต่ละข้อมีการวัดในมิติ ด้าน หรือประเด็น ในทางเดียวกันกับประโยคทั้งหมดในแบบวัดนั้น หรือไม่ (Murphy & Davidshofer, 1994) โดยคำนวณอยู่ในรูปของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หรือ ค่า r ที่มีค่าระหว่าง $-1 \leq 0 \leq 1$ โดยข้อที่มีค่าเป็นบวกและมีค่าเข้าใกล้ 1 ยิ่งแสดงว่า ข้อนั้นมีการวัดในมิติ ด้าน หรือประเด็นเดียวกับข้อความอื่น ๆ โดยรวมในแบบวัดนั้น โดยทั่วไปแล้ว ค่า r ควรมีค่าน้อย 0.2 ขึ้นไป จึงจะยอมรับได้ ผลปรากฏว่า จากข้อคำถามทั้งหมด 100 ข้อ มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 96 ข้อ มีค่าพิสัย r อยู่ระหว่าง .230 - .775 แสดงว่าข้อความในข้อคำถามทั้ง 96 ข้อ มีการวัดในมิติที่เป็นทิศทางเดียวกันกับประโยคทั้งหมดในแบบวัดนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการวัดผล (Ebel. Robert., 1951) ที่ว่า ข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้จะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 และยิ่งข้อสอบข้อนั้น ๆ มีค่าอำนาจจำแนก เข้าใกล้ +1 ก็ยิ่งแสดงให้เห็นว่าข้อสอบนั้นสามารถจำแนกได้ถูกต้อง และในขั้นตอนสุดท้าย คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัด โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้วัดค่าความเที่ยงที่กว้างขวางมากที่สุดวิธีหนึ่ง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทั้งนี้ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาฯ ควรมีค่าในระดับ .70 ขึ้นไป (Hair et al., 2006) ผลปรากฏว่า ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 95 ข้อ ข้างต้นนั้นมีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) โดยตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ เท่ากับ .914 ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เท่ากับ .898 ตัวแปรพฤติกรรมกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ เท่ากับ .874 ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เท่ากับ .873 ตัวแปรลักษณะมุ่ง อนาคตควบคุมตน เท่ากับ .844 ตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน เท่ากับ .821 และตัวแปรความเครียดในการเรียน เท่ากับ .748 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการวัดผล ที่กล่าวไว้ว่า เกณฑ์ในการพิจารณาค่าระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ควรมีค่า ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำมาใช้วัดพฤติกรรม การเรียนอย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จังหวัดสงขลาได้เป็นอย่างดี

6. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

6.1 แบบวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี นี้สามารถนำไปใช้เพื่อแสวงหาปัจจัยเชิง เหตุของพฤติกรรมกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้เป็นอย่างดี เหมาะสำหรับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี

6.2 ในกรณีที่จะนำแบบวัดนี้ไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ ควรมีการทดสอบคุณภาพก่อนว่ามีความเหมาะสมกับกลุ่ม ตัวอย่างนั้น ๆ หรือไม่

7. กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ คณะผู้วิจัย ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบ แบบวัดเป็นอย่างดี ท้ายที่สุดนี้ขอขอบคุณคณาจารย์ สาขาพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏสงขลา และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเอื้ออำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

8. เอกสารอ้างอิง

- ดวงเดือน พันธุนาวิน. (2550). “Pros และ Cons ในการวัดด้วยมาตรประเมินรวมค่าโดยให้ผู้ตอบรายงานตนเอง”. *วารสารพัฒนาสังคม*, 9 (2), 94-117.
- _____ . (2551). “หลักและเทคนิคการหาคุณภาพของแบบวัดชนิดมาตรประเมินรวมค่า”. *วารสารพัฒนาสังคม*. 10 (1), 41-67.
- วัลลภ ลำพาย. (2547). *เทคนิควิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมบัติ กุสุมาวลี. (2551). “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาองค์กร”. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*. 48 (มกราคม-มีนาคม), 85-106.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2546). *การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2548). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ebel, Robert L. (1951). *Estimation of the Reliability of Rating*. New York: Hlot, Rinehart and Winston.
- Gable, R. K. (1986). *Instrument development in the affective domain*. New York: Springer Science Business Media.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis*. (6th ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Murphy, K.R., & Davidshofer, C.O. (1994). *Psychological testing: Principles and applications*. (3rd ed.). Prentice-Hall International, Inc.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.